

Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi

Haziran 2020

Yıl 10, Sayı 1, ss.207-229.

DOI No: <https://doi.org/10.20493/birtop.750079>

Makale Türü: Araştırma makalesi

Geliş Tarihi: 09.06.2020

Kabul Tarihi: 17.06.2020

Journal of Individual & Society

June 2020

Year 10, Issue 1, pp.207-229.

Article Type: Research article

Submitted:09.06.2020

Accepted: 17.06.2020

Atıf Bilgisi / Reference Information

Akın, E., & Özenç, E. (2020). Yabancılara Türkçe Öğretim Kitaplarında Kültür Aktarımı İle Metin ve Görsel Bütünlüğünün İncelenmesi (ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1-A2). Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi, 10 (1), 207-229.

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİM KİTAPLARINDA KÜLTÜR AKTARIMI İLE METİN VE GÖRSEL BÜTÜNLÜĞÜNÜN İNCELENMESİ (ABC ÇOCUKLAR İÇİN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ A1-A2)

EXAMINATION OF TEXT AND VISUAL INTEGRITY WITH CULTURAL TRANSFER IN TURKISH TEACHING BOOKS TO FOREIGNERS

Erhan AKIN

Doç. Dr., Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi ABD, 56100, Siirt/Türkiye,
erhanakin49@hotmail.com

ORCID ID: orcid.org/0000-0003-2372-9331

Ezra ÖZENÇ

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi ABD, Yüksek Lisans Öğrencisi,
ezra8260@hotmail.com

ORCID ID: orcid.org/0000-0003-1283-5614

Öz

Bu çalışmanın amacı yabancı çocuklara (7-14 yaş grubu) Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanan ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim seti ders kitaplarındaki okuma metinlerinin görselleri ile bütünlüğünün ve bu metinlerdeki kültür aktarımının incelenmesidir. Çalışmada nitel

araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Toplanan veriler Avrupa Ortak Başvuru Metni ve Dil Portföyü incelenerek yabancı dil öğretiminde kullanılan ders kitaplarında olması gereken özellikler dikkate alınarak çalışmanın kazanım ve becerileri belirlenmiştir. Görseller ise Talim Terbiye Kurulu'nun yönetmeliğine göre analiz edilmiştir. Çalışmanın sonucunda görsellerle metinlerin bütünlüklerinin uygun olduğu ve metinlerdeki kültür aktarımının yeterli olduğu görülmüştür

Anahtar Kelimeler: Çocuklarda Yabancı Dil Öğrenimi, ABC Çocuklar İçin Öğretim Seti, Okuma Metinleri, Görsel Bütünlük, Kültür Aktarımı.

Abstract

The aim of this study is to examine the visuality, integrity and cultural transfer of the reading texts in ABC Turkish Teaching Set, prepared for teaching Turkish to foreign children (7-14 ages). In the study, a qualitative research method the document review, was used. The acquisitions and skills of the study were determined by examining the collected data according to the European Common Framework of Reference and the Language Portfolio by considering the characteristics of the textbooks used in foreign language teaching. The visuals were analyzed according to the regulations of the board of education. As a result of the study, it has been seen that the integrity of the images and texts are appropriate and that the cultural transfer in the text is sufficient.

Keywords: Foreign language learning in children, ABC Teaching kit for children, reading texts, visual integrity, cultural transmission.

GİRİŞ

Son zamanlarda Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretimin önemi hız kazanmıştır. Sürekli gelişen dil öğrenme yöntemleri, stratejileri doğrultusunda yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında büyük bir yol alınmıştır. Yabancı dil öğretiminde kullanılan materyaller Avrupa'nın belirlediği dil öğrenme yöntemlerine göre hazırlanmaya çalışılmıştır.

Yabancı dil öğretiminde o ülkenin kültür olgusu önemli bir yere sahiptir. Öğrenilecek dilin kültürünü bilmek o dilin öğrenimini kolaylaştırdığı görüşünü savunan görüşler vardır. Bundan dolayı yabancı dil öğretiminde kullanılan kitaplardaki metinlerin o kültürü aktaracak şekilde hazırlanmalıdır. Bu araştırmada yabancı çocuklara Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki kültürel öğeleri tespit etmek ve metinlerin görselleriyle bütünlüğünü incelemek hedeflenmiştir.

1.1. Dil, Kültür ve Kültürlerarasılık İlişkileri

Dil, toplumu oluşturan, kişiler arasındaki iletişimi sağlayan sözlü ve yazılı araçtır. Dillin tanımı birçok kişi tarafından yapılmıştır. Bunlardan bazıları:

- *Spair(1921) dilin; düşünceleri, duygu ve isteklerin gönüllü olarak üretilen semboller yardımıyla, tamamen insana özgü ve içgüdüsel olmayan bir yolla iletilme aracı olduğunu söyler.*
- *Blok ve Trager (1942)'e göre dil; bir toplumun kullanarak işbirliği sağladığı, rastgele belirlenmiş ses sembollerinin oluşturduğu bir sistemdir.*
- *Robin (1979)'e göre ise dil, neredeyse tamamen rastgele belirlenmiş uzlaşımlara dayalı sembol sistemidir ve onu kullanan kişilerin değişen gereksinimlerine bağlı olarak zamanla değişir (Akt.Savaş, 2018:29).*

Dünyada ortalama 3000- 3500 dil olduğu düşünülüyor. Gülensoy (2010) bu diller içinde Türkçenin dünyanın en eski ve en çok konuşulan dillerden biri olduğunu belirtiyor. Sarıkaya (2019) da benzer düşüncüyü ifade etmekte ve Türkçenin en eski ve en köklü dillerden biri olduğunu belirtmektedir. Bir dili evrensel yapan özelliklerin başında o toplumun kültürü, bilimde yaptığı buluşlar, sanatta ve edebiyatta verdiği özgün ürünlerin geldiği belirtilir. Bu özellikler o dilin yaygınlaşmasını sağlamaktadır. Türkçe çok köklü ve zengin bir dil olarak kabul edilir. Türk dili geçmişten günümüze birçok önemli yazılı kaynakları (Orhun Abideleri, Divanu Lügati't Türk...) ile kültür birikimini bütün dünyaya kanıtlamıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi Karahanlılar dönemine dayanmaktadır. Ama kurumsallaşarak öğretilmesi 1970'li yılların

ortalarında başlamıştır. Bu kurumsallaşma beraberinde kültür aktarımını da ön plana çıkarmıştır.

Kültür bir toplumun inançlarını, geçmiş yaşantısını, örf ve adetlerini, değer yargılarının birleşimiyle, birikimiyle oluşabilir. Kültür ile dil birbirini tamamlayan iki ögedir. Birbirlerinden ayrı düşünülmesi zordur (Erdem, Doğan ve Altunkaya 2019: 226-227). Teknolojinin gelişmesiyle globalleşen dünyada farklı kültürleri tanımak kolaylaşmıştır. Farklı iki kültür kendisine ortak bir nokta bularak anlaşmaya başlamış ve bu şekilde “kültürlerarasılık” kavramı ortaya çıkmıştır. Kültürlerarasılık kavramı ile ön yargılar ortadan kalkarak yerini iletişime bırakmaya başlamıştır.

Kültürlerarasılık kavramı sonucu Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan materyallerden ders kitaplarındaki metinler kültür aktarımında öğrenme gerçekleştirebilir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde kullanılan kitaplarda Türk kültürünün yanında değişik kültürlerden de bahsedilmelidir. Türkçeyi öğrenmeye çalışan kişiler farklı bir dil öğrenirken kendi kültürünün öğelerini de sınıf ortamında öğrenme sürecine katacaktır (Onural, Özkaya ve Dağhoğlu, 2015). Gelişmiş toplumlar dil öğretiminde kullandıkları ders kitaplarında öğrenciye dilin kullanımı, ses bilgisi, dil bilgisi, kelime bilgisinin yanında iletişim sırasında kullanacağı o toplumun kültürünü ve değerlerini de göstermektedir. Dil ve kültür kavramı ayrılmaz bir ikili oldukları söylenebilir. O yüzden yabancı dil kitaplarındaki metinlerde kültürel özelliklere dikkat edilmelidir.

1.2. Yabancı Dil Öğretiminde Avrupa Başvuru Metnine Göre Kültürel Öğeler

Materyaller, öğrencinin dikkatini çekmede, kalıcılıkta, somutlaştırma ve aktif öğrenmede çok etkilidir (Yalın, 2003). Materyal kullanımı öğrenmede birçok duyu organını aktifleştirdiğinden soyut kavramların somut, anlaşır hale getirebilir. İnsanların bilgiyi hatırlama oranlarına bakıldığında; okuduklarının %10'unu, duyduklarının %20'sini, gördüklerinin %30'unu, gördüklerinin ve duyduklarının %50'sini, söylediklerinin %70'ini, yapıp söylediklerinin %90'ını hatırlamakta (Kıldan ve Ünver, 2007:336) oldukları tespit edilmiştir. Bu verilenlerden yola çıkıldığında

öğrenmede kalıcılığın sağlanmasında, ilgi ve istek uyandırmada, motivasyon sağlamada materyaller önemli bir yere sahiptir diye biliriz.

Ders kitapları yabancı dil öğretimindeki en önemli materyallerdendir. Ders kitapları tek bilgi değil o dilin kültürünü de aktarmalıdır ve öğrencinin ihtiyacına cevap verebilmelidir. Ders kitaplarındaki kültürel özellikleri bazı ölçütlere göre incelemek gerekir. Bayraktar (2015)'a göre bu ölçütler; sosyal kimlik ve gruplar, sosyal etkileşimler, toplumun inanç ve davranışları, sosyo politik kurumlar, toplumsallaşma ve yaşam şekli, o ulusun tarihi, coğrafyası, kültürel mirası ve kimliğidir. Yabancı dil öğretimi için hazırlanan ders kitaplarına Avrupa Birliği de belli bir standardı yakalamak için ölçüt geliştirmiştir.

Avrupa Birliği üye ülkeleri yabancı dil öğretiminde dil birliğini sağlayabilmek için iki kaynak hazırlamışlardır. Bunlar Avrupa Ortak Başvuru Metni, AOBM(Common European Frame work of Reference for Languages, CEFR) ve Avrupa Dil Portföyü, ADP (European Language Portfolio, ELP). Avrupa Ortak Başvuru metnine göre bir dilin konuşulduğu toplum ya da toplumların bilgisi ve kültürü dünya bilgisinin bir parçasıdır. Bu nedenle dil öğrenen kişilerin öğrendiği dilin sosyokültürel özelliklerini öğrenmesi beklenir. Bu metinlere göre sosyokültürel özellikler şöyledir.

1. Günlük yaşamı içine alan özellikler
2. Yaşam şartlarını içine alan özellikler
3. Kişiler arası ilişkileri içine alan özellikler
4. Toplumun Değerleri, inanışları ve tutumlarını içine alan özellikler
5. Beden Dili
6. Toplumun örf ve adetleri
7. Törensel davranışlar (CEF, 2000, 97-98)

Avrupa Birliği kültürel değerleri de dikkate alarak Avrupa Ortak Başvuru metnine göre yabancı dil öğretiminde kullanılan ders kitapları altı düzeyde hazırlanmasını planlamıştır. Bunlar; giriş düzeyi, temel düzey, eşik düzey, ileri düzey, özerk düzey ve ustalık düzeyidir. Bu altı düzey incelendiğinde A, B ve C olarak adlandırılır. A temel düzeyi

yani ilkokulları, ortaokulları veya en düşük seviyedeki yetişkinleri kapsar. B ara düzeyi yani eşit /bağımsız düzeyi, C ise ileri düzeyi, özerk/ustalık düzeyini temsil eder.

1.3. Okuma Metinlerinde Kullanılan Görseller

Bir metinde geçen olay, olgu ya da düşüncelerin çeşitli görseller yardımı ile dile getirilmesine görselleştirme denir. Eğitim-öğretim araçlarında bu görseller kullanılmaktadır (Batur: 2010:184). “ *Yazılı ve görsel metnin bir arada kullanıldığı iletilerde, sözün imlenin gösterilenlerini tanımlamada önemli bir işlev üstlendiği bilinir*” (Öztoğat, 1999: 140 Akt. Oymak 2018:335). Yabancı dil öğretiminde, kavram öğretiminde, derslerde görseller sıkça kullanılır. Görseller soyut kavramların somutlaştırılmasında önemli bir yere sahiptir. Metinlerde görsellerden gerektiği gibi faydalanmak için metin ile görsel uyum içinde olmalıdır.

Öğrencilerin ilgi ve dikkati öğrenilen konuya çekilirse kalıcılığında artacağı düşünülür. Öğrenci çok uyarının olduğu bir ortamda daha iyi öğrenme gerçekleştirebilir. Bundan dolayı görseller bilgiyi anlamlandırmada etkilidir. Sarıkaya (2017: 786) görsel unsurların öğrenme sürecinde en etkili olan faktörlerin başında yer aldığını belirtmektedir. Duchastel'e, (1980 Akt. Sanalan, Sülün ve Çoban 2007: 39) göre görsel öğeler yedi farklı işlevde kullanılabilir:

1. Gerçekte nesnenin nasıl görüldüğünü gösteren görseller yani tanımlayıcı görseller.
2. Öğrenen üzerinde açıklayıcı bir etki yaratan görsel öğeler.
3. Bir bütünü parça ve ilişki üzerine eğilen, yapılandırmacı görseller.
4. Bir sistemin ya da sürecin nasıl çalıştığını gösteren görseller yani işlevsel görsel.
5. Matematikte kullanılan şema, diyagram, çizim gibi mantıksal-matematiksel görseller.
6. Belli bir şeyi anlatmak için kullanılan yönerge görseller.
7. Verilerin gösteriminde kullanılan grafikler gibi görseller (Gün,M., Ünal, A. 2019).

Kitap hazırlanılırken içeriği, sayfa düzeni, kapağı, tasarımı, görselleri gibi dikkat edilmesi gereken şeyler vardır. Dikkat edilmesi gereken hususları belli bir standarda oturtmak için Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı bir yönetmelik hazırlamıştır. Bu yönetmelik incelenerek ders kitaplarında kullanılan görsellerin özellikleri tespit edilmiştir. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'na göre görselleri ders kitaplarında kullanırken kısaca şunlara dikkat edilmelidir.

Görseller içerikle uyumlu, aslına uygun olmalı, öğrenmeyi kolaylaştırmalı ve kazanımları desteklemelidir. Görseller sayfaya öğrencilerin görseli kolay anlayacağı şekilde ve kitaplar tasarım ilkelerine (sayfa düzeni, yazı karakteri, kenar boşlukları...) uygun olmalıdır. Görseller kitabın bütününde tutarlı ve devamlılık ilişkisinde olmalıdır. Görseller öğrencilerin seviyelerine, psikolojisine, gelişimlerine, yaşlarına ve yapılarına uygun olmalıdır. Görseller anlaşılır, net, tartışmaya yol açmayacak şekilde mesajı açık olmalı, gerçek durumu yansıtmalı, benzer resimlerin tekrarından kaçınılmalı ve metinle bütünlük içinde olup amaca hizmet etmelidir. Görsellerde canlıların vücut oran ölçüleri uygun olarak çizilmeli, karakterlerin kıyafetleri zamana uygun olmalıdır. (ttk.meb.gov.tr).

AMAÇ ve ÖNEM

Bu çalışmanın amacı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde ders kitaplarındaki okuma metinlerinin görselleri ile bütünlüğünün ve bu metinlerin kültür aktarımındaki yerinin incelenmesidir. Bu amaçla Türkçe Öğretiminde kullanılan ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim setinin düzeyi ders kitapları incelenerek okuma metinlerinin görselleri ile bütünlüğü olup olmadığı ve kültürel aktarımda kültürel öğelerin dilin iletişimsel ve bilişsel anlamda edinilmesindeki katkısının belirlenmesi için değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmanın önemi ise literatür taramasında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarından çocuklar için hazırlanan kitaplar üzerinde daha önce bir değerlendirme ve çalışma yapılmadığı görülmüştür. Bu alanda yapılan yeni bir çalışmadır.

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ders kitaplarında okuma metinlerinin görselleri ile bütünlüğünün ve kültür aktarımının ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim seti A1.1, A1.2, A2.1 ve A2.2 düzeyi ders kitapları esas alınarak nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Doküman inceleme yöntemi; araştırılması amaçlanan hedeflerin, olayların veya olguların, bilgi veren yazılı materyallerin analiz edilmesidir. Bu yöntemi tarihçiler, antropologlar, dil bilimcilerin yanında sosyologlar ve psikologlarda da çoğunlukla kullanarak kuram geliştirmeye katkı sağlamaktadırlar (Şimşek, 2009). Çalışmada öncelikle veri kaynağı olan orijinal ders kitabına ulaşılmıştır. Ulaşılan ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim seti A1.1, A1.2, A2.1 ve A2.2 düzeyi ders kitapları metinlerin görselleri ile bütünlüğü ve kültür aktarımı tarama tekniği ile incelenmeye çalışılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini; yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için okutulan ders kitapları, örneklemine Çocuklar İçin Türkçe Öğretim üzerine hazırlanmış ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim seti oluşturmaktadır. Çalışmada A1.1, A1.2, A2.1 ve A2.2 düzeyi ders kitaplarındaki okuma metinlerinin görselleri ile bütünlüğü ve ders kitaplarındaki metinlerin kültürel aktarımı olarak ele alınmıştır.

3.3. Veri Toplaması ve Analizi

Çalışma için bu bölümde veri toplama yöntemleri ve veri toplamada kullanılan araçlar açıklanmalıdır. Çalışmada önce dil ile dilin kültürel bağlantısı, materyallerin çocuklar üzerinde etkileri, yabancı dil öğretiminde Avrupa Ortak Başvuru metnine göre metinlerdeki sosyokültürel özellikler, ders kitaplarının seviyelere göre kategorileştirilmesi gibi konularda araştırma yapıldı. Daha sonra incelenen setin ders kitaplarındaki

metinler üzerinde verilen ölçütlere göre değerlendirmesi yapılmaya çalışıldı. Yapılan değerlendirmede;

- Avrupa Ortak Başvuru Metni ve Avrupa Dil Portföyü incelenerek yabancı dil öğretiminde kullanılan ders kitaplarında olması gereken özellikler dikkate alınmıştır.
- Avrupa Ortak Başvuru Metni ve Avrupa Dil Portföyü'ne göre kazanım ve beceriler belirlenmiştir.
- Avrupa Ortak Başvuru Metni ve Avrupa Dil Portföyü incelenerek yabancı dil öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki düzeylere göre hazırlanan kitaplar ele alınmıştır.
- Yabancılar için hazırlanan ders kitaplarındaki ünitelerin içeriklerinin kültürel olarak yeterliliğine bakılmıştır.
- Talim Terbiye Kurulu Başkanlığının görseller için kullanılan yöntemlik dikkate alınmıştır.
- Bu yönetmeliğe göre görsellerin metin ile bütünlüğü için verilen ölçütler dikkate alınarak analiz yapılmıştır.

BULGULAR

Bulgular ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim Setinin ders kitaplarında yer alan metinlerdeki kültürel öğeler ve görsellerin bütünlük ilişkisi incelenerek yapılmıştır. ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim Setinin her ders kitabında beş ünite ve üç alt başlık (kelimeler, dil bilgisi, beceriler/kazanımlar) olarak ele alınmıştır. Bu araştırmada kelimeler ve kazanımlar ele alınmıştır. ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim Seti Avrupa Ortak Başvuru Metninin belirlemiş olduğu temel düzeyi dört alt dala ayırarak (A1.1, A1.2, A2.2 ve A2.2) ele almıştır. Temel düzeyi kendi içinde temel seviye (A1.1 ve A1.2) ve orta seviye (A2.1 ve A2.2) olarak değerlendirmiştir.

ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim Setinin ders kitaplarında (A1.1, A1.2, A2.2 ve A2.2) konu başlıklarına göre öğreneceği kelime ve beceriler tablo halinde verilmiştir.

Tablo 1: A1.1 Kitabı Ünite Başlıkları ve Beceriler/ Kazanımlar

		1	2	3	4	5
Ünite Adı	Alfabe (9-26)	Merhaba (27-40)	Sınıfımız (41-52)	Evim (53-66)	Nerede? (67-78)	Yemek Saati (79-92)
Kelimeler	Günlük Hayattaki Temel Kelimeler	Tanışma ifadeleri. Sayılar (1-10 arası). Ülke İsimleri	Sınıf eşyaları	Renkler Eşyalar	Yerler	Yiyecek/ İçecek İsimleri
Beceri/ Kazanım	Harfleri okuyup yazabilme. Harfleri Türkçenin ses özelliklerine uygun olarak söyleyebilme.	Adını söyleme Yaşını söyleme Ülkesini ve uyruğunu söyleme	Sınıf ile ilgili nesnelerin adını söyleme, tanımlama	Ev ile ilgili nesnelerin adını ve bir nesnenin yerini söyleme	Yakın çevredeki yerlerin adını söyleme	Yiyecek ve içecek isimlerini söyleme. Alışveriş yapma

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi A1.1. Ders kitabında beş ünite yer almaktadır. Bu ünitelerdeki kazanımlar belirtilmiştir. Yabancı dil öğrenen hedef kitle ilkokul çocukları olduğu için öncelikli kazanım/ beceriler onların günlük yaşamda kullanacakları kelimeler olarak belirlenmiştir. Başlangıç ders kitabı olduğu için metin olarak diyaloglara yer verilmiş. Metinler görsellerle desteklenmiş. Görseller genel olarak açık, anlaşılır ve Türk toplumunu yansıtan şekilde hazırlanmış. Türk toplumu Müslüman bir toplum olduğu için gerekli yerlerde başı kapalı bayan görselleri çizilerek kültürel yapının özellikleri hissettirilmeye çalışılmıştır. Ama A1.1 Ders kitabının bazı sayfalarındaki çocuk resimlerinin kafalarının vücuda göre büyük çizilmesi görsellerde orantısızlık yaratmıştır ve gerçeği yanlış yansıtmaya açısından da uygun olmalığı düşünülmüştür. Her ünitenin sonunda gerçek görseller kullanılmıştır. Bu görsellerde ünitenin konusuna göre diyaloglar yer almıştır.

Tablo 2: A1.2 Kitabı Ünite Başlıkları ve Beceriler/ Kazanımlar

	1	2	3	4	5	
Ünite Adı	Başlangıç (9-12)	Ailem (21-32)	Vücudum (33-44)	Elbise dolabım (45-56)	Ne yapıyorsun? (57-68)	Mevsimler (69-80)
Kelimeler	A1.1. Kitabındaki kelimelerin tekrarı	Aile İsimleri Meslek İsimleri	Organ adları	Kıyafet isimleri	Günlük hayat ile ilgili fiiller	Günler/ Aylar/ Mevsimler. Hava durumu Sayılar (10-1000)
Beceri/ Kazanım	A1.1. Kitabındaki becerilerin tekrarı	Ailemi tanıtm. Aile isimlerini söyleme	Organ isimlerini söyleme. Kendi vücudunu tanıtm	Sahip olduğu eşyaları söyleyebilme ve karşıdaki kişiye nelere sahip olduğunu sorabilme	Günlük hayatta sıklıkla yaptığı eylemleri söyleyebilme	Sayıları söyleme, doğum tarihini söyleme, Mevsimlerin Özelliklerini söyleyebilme, Hava durumu hakkında bilgi verebilme

Yukarıdaki tabloda ünitelere baktığımızda yine beş ünite ve kazanılması gereken kazanımları verilmiştir. A1.1 Ders kitabındaki günlük yaşantıda gerekli kelimelerin devamı niteliğindedir. A1.2. Ders kitabının ilk başında bir önceki kitapta öğrenilen kazanımlar tekrar edilip, pekiştirilmeye çalışılmış daha sonra yeni konular ele alınmıştır. Seviye artıka metinlerdeki kelime ve cümle sayısı da artıyor. A1.1 ders kitabında örneğin bir diyalogda bir iki cümle kurulurken A1.2 ders kitabında cümlelerle metinler oluşturulmaya başlanılıyor. Metinde yer alan konular resimlerle desteklenerek kalıcılık arttırılıyor. İlkokul çocuklarında görsellerin kalıcılığa etkisinin çok büyük olduğu yapılan araştırmalarla kanıtlanmıştır. Kayak (2018) yaptığı çalışmada nitelikli görsellerin kalıcılıkta, kazanımların ve içeriğin kavranmasında etkisinin olduğunu, Yaşaroğlu(2018) ise görsellerin çocuklar üzerinde olumlu- olumsuz öğeler çağrıştırebileceği gibi konuyu anlamayı, anlamlandırmayı ve öğrenmeyi

kolaylaştırıcı etkisinin olduğunu çalışmalarında tespit etmiştir. Işık ve Altımişdört (2010)'ün çalışması yabancı dil öğretiminde içerik, sayfa düzeni, metinlerin yanında görsellerinde öğrenmede etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yabancı dil öğretiminde görseller küçük yaş grubu için önemli bir yere sahiptir. Çünkü çocuklar somut dönemde olduklarından öğrenmenin görsellerle pekiştirildiği ve öğrenmeyi kolaylaştırdığı düşünülmektedir. Yabancı dil öğretiminde bu nedenle temel seviye kitaplarının görsel ağırlıklı olmasını buna bağlayabiliriz.

Tablo 3: A2.1 Kitabı Ünite Başlıkları ve Becerileri/ Kazanımları

Ünite Adı	Başlangıç	1	2	3	4	5
Ünite Adı	Başlangıç	Tatilde	Kurallara Uyalım	Bir Günüm	Neler Yaptın?	Ulaşım Araçları
Kelimeler	A1.2. Kitabındaki Kelimelerin tekrarı	Tatil ve Boş zaman etkinlikleriyle ilgili kelimeler	Sınıfta, okulda ve yakın çevresinde en çok karşılaştığı uyarı ifadeleriyle ilgili kelimeler	Zaman bildiren sözcükler, günlük etkinliklerde kullanılan sözcükler	Anıları ve geçmişte yaşanan olayların ifade eden kelimeler	Ulaşım araçları, yol tarifi, adres sormayla ilgili kelimeler
Beceri/ Kazanım	A1.2. Kitabındaki Becerilerin tekrarı	Sevdiği ve sevmediği şeyleri söyleyebilme, duygularını anlatma	Bir isteği, bir emiri söyleme. Adres sorma ve söyleme. Yaygın olarak kullanılan talimatları anlama	Saati söyleme. Yaptıkları işleri zaman sırasına göre söyleme. Olaylar arasında öncelik, sonralık ilişkisi kurma	Geçmişte yaşanan olayları ve karşılaşılan durumları anlama, anlatma	Bir isteği anlatma. Yol tarif edebilme, adres sorma, söyleme

Yukarıdaki tablo incelendiğinde A2.1 ders kitabı beş üniteden oluşmaktadır. ABC Çocuklar için Türkçe öğretim seti bu kitaptan itibaren kitabı orta seviye olarak düşünmüştür. Ders kitabı üniteye A1.2. ders kitabının konularını genel bir tekrar yaparak başlamıştır. Yakın çevresini öğrenen çocuğun etrafında olan bitenden, farklı kültürdeki yaşamlardan

ve insanlardan, Türkiye'nin özellikleri hakkında bilgi sahibi olacağı bilgiler verilerek devam edilmiştir. Her ünite bitimine Türkiye'nin tarih ve kültür yönünden önemli bir şehri kısaca tanıtılmıştır. Bu tanıtımlar görsellerle desteklenmiştir. Bu görseller çocukların bu yerler hakkında ön bilgi sahibi olmasını sağlamıştır. Görseller çocukların merak duygusunu harekete geçirerek Türk kültürünü öğrenmelerini, araştırmalarını sağlayabilir. Metinlerin içeriğinde yer alan konu görsellerle desteklenmeye çalışılmış. Görseller, anlatılanın ne olduğunu anlaşılacağı kadar verilmiş, detaya girilmemiştir. Bazı görsellerde biraz daha detay verileseydi konunun içinde geçen birkaç kelime hakkında daha doğru bilgi sahibi olunabilirdi. A2.1 ders kitabında da diğer kitaplarda olduğu gibi bazı çocuk görsellerinde orantı ayarlaması yapılmamış ve başları vücutlarına göre büyük çizilmiştir. Türk kültürüne ait görsellere yer verilmiştir.

Tablo 4: A2.2 Kitabı Ünite Başlıkları ve Becerileri/ Kazanımları

		1	2	3	4	5
Ünite Adı	Başlangıç	Ülkemizi tanıyalım	Hayallerim	Dünyamız ve Biz	Sağlık	Bir varmış bir yokmuş
Kelimeler	A2.1. Kitabındaki Kelimelerin tekrarı	Sıfatlar, yer adları, bir yerin coğrafi ve iklim özellikleriyle ilgili kelimeler	Gelecekteki hayatı, işi, yaşayacağı yer ile ilgili kelimeler	İklim, doğa olayları, hava durumu, hayvanlar alemi, bitkiler ile ilgili kelimeler	Sağlık, beslenme, hastalıklar, sağlıklı yaşamla ilgili kelimeler	Günlük hayatta yaygın olarak kullanılan fiiller
Beceri/ Kazanım	A2.1. Kitabındaki Becerilerin tekrarı	Karşılaştırma yapma. Bir yeri coğrafi ve iklim özellikleriyle tanıma.	Gelecekteki hayallerini ve planlarını söyleme. Gelecekte olacak bir olayı, durumu, tasarımı anlatma.	Geniş zaman kullanarak doğal gerçekleri söyleme. Alışkanlıklarını söyleme.	Yapabildiği, yapamadığı şeyleri söyleme. Yeteneklerini söyleme, izin isteme, rica etme.	Öğrenilen, başkasından duyulan bir haberi, bilgiyi aktarma. Masal, fıkra anlatma.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde A2.2. Ders kitabı beş üniteden oluşmaktadır. Ders kitabına A2.1. Ders kitabının işlenen konuların genel bir tekrarı yapılarak başlanmıştır. A2.2 ders kitabında kültürel aktarım diğer kitaplara göre daha yoğunluktadır. Türk kültürüne ait dini bayramları, örf adetleri, ünlü kişileri, ünlü bilginleri, yiyecek içecekleri gibi özellikler bu ders kitabında yer almıştır. Metinlerdeki görseller metinlere uygun çizilmeye çalışılmıştır. Ama görsellerde detaya girmeden yapılan çizimler görselin ne olduğu konusunda fikir vermeyebiliyor. Bazen de görselle bakınca ne olduğunu anlamayacağımız ama metni okuduğumuzda ne olduğunu öğrendiğimiz çizimlere yer verilmiştir. Örneğin sayfa 9'da masada gösterilen yemeklerin neler olduğunu anlamak zor. Çünkü görseller açık ve net çizilmemiştir. Görseller çocuklara uygun renk ve canlılıkta ama bazı kavramların çocukların zihninde daha iyi oturması için detay verilerek çizilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Yabancı dil öğreniminde ders kitaplarının hangi kültürel özelliklere sahip olması gerektiği Brooks (1986) tarafından aşağıdaki tabloda yer aldığı şekilde tespit edilmiş. Bu kültürel özelliklerin ABC Çocuklar için Türkçe Öğretimi ders kitaplarında olan özellikler için "+" olmayan özellikler için "-" şeklinde aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: Brooks'un 1986 Kültürel Öğeler Sınıflandırması

AKTARILACAK KÜLTÜREL ÖGELER	TEMEL SEVİYE (A1.1- A1.2)	ORTA SEVİYE (A2.1- A2.2)
1.Selamlaşma, ayrılma, arkadaşlar arası ayaküstü konuşmalar	+	+
2.Kişilerarası konuşmada yaş, yakınlık derecesi, sosyal statüye resmi durumlara göre kullanılan sözler	+	+
3.Hedef dili öğrenirken yapılan hatalar ve bu hataların hedef kültürde yaratacağı etkiler	-	-
4.Söylenmemesi gereken kelimeler ve sorulmaması gereken sorular	-	-
5.Kelime ve yapı açısından yazım dili ve konuşma dili arasındaki farklar	+	+
6. Gelenekler, efsaneler, hikâyeler	+	+

7. Evde, okulda, halka açık alanlarda, törenlerde vb. yerlerdeki kurallar	+	+
8. Festival tarihleri, sebepleri, kutlama şekilleri	+	+
9.Tatil zamanı, süreleri, tatilde gidilen yerler, yapılanlar	-	+
10.Oyunlar	+	+
11.Müzik	+	+
12.Ev hayvanları	+	+
13.Telefon konuşmaları	+	+
14.Arkadaşlık ilişkileri, kulüpler	+	+
15.Bir kişinin odasında bulunan kişisel eşyalar veya evdeki elektronik eşyalar	+	+
16.İklim şartları	+	+
17.Sigara içme konusunda yaklaşımlar	-	-
18.Sağlık sistemi	+	+
19.Edebiyat, okunan kitaplar, çocuk edebiyatı, çocuk şarkıları	+	+
20.Yarışmalar, sporlar, hobiler	-	+
21.Randevu verilmesi ve randevuya geliş saatleri	-	+
22.Birini bir yere davet etme, çıkma teklifi etme, flört	-	+
23.Trafik	-	-
24.Radyo ve televizyon programları	-	-
25.Mektup yazma, postane sistemi	-	+
26.Evde yenen yemekler, masadaki oturma düzeni, yemekteki konuşmalar	+	+
27.Dışarıda yenen yemekler ve yendiği yerler	+	+
28.İçecek ve alkol kullanımı	+	+
29.Yemek arası yiyip içme	-	-
30.Tiyatro, sinema	-	+
31.Oyun alanları	+	+
32.Gece hayatı	-	-
33.Müzeler, sergiler, hayvanat bahçesi	-	+
34.Ulaşım	-	+
35.Şehir ve kırsal kesim arasındaki farklar	-	+
36.Para biriktirme, tasarruf yöntemleri	-	-
37.Meslek çeşitleri, gözde meslekler, iş olanakları	-	+

ABC Çocuklar için Türkçe Öğretimi Seti Brooks'un (1986) Kültürel Öğeler sınıflandırmasına göre incelendiğinde yukarıdaki tabloya göre kültürel öğelere sahip olduğu görülmektedir. Ancak kitaplarda bazı kültürel öğeler ele alınmamıştır. Örneğin; hedef dili öğrenirken yapılan hatalar ve bu hataların hedef kültürde yaratacağı etkiler, söylenmemesi gereken kelimeler ve sorulmaması gereken sorular, trafik, sigara içme konusundaki yaklaşımlar, yemek arası yiyip içme, para biriktirme, tasarruf yöntemleri. Bütün kültürel öğeleri içine alacak metinlere yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu şekilde öğrencilerin değişik kültür öğelerini anlamaları daha kolaylaşabilir.

Yukarıdaki tabloya göre Türk kültürünü yansıtan belli başlı özelliklere (çay, simit, Türk kahvesi, ayran, baklava, bayramlar, tarihi yerler...) değinilmeye çalışılmıştır. Ama bu özellikler eksik verilmiştir. Örneğin Milli Bayramlardan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile 29 Ekim Cumhuriyet Bayramına değinilirken, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı ve 30 Ağustos Zafer Bayramına değinilmemiştir. Dini bayramlarımızdan Ramazan Bayramı hakkında geniş bilgi verilirken Kurban Bayramından hiç bahsedilmemiştir. Ülkemizin tarihi ve turistik yerlerini A2.1 ve A2.2 ders kitabının başında Türkiye haritasında gösterilmiş ve her ünitenin sonunda bir şehir birçok kültürel özellikleriyle tanıtılmıştır.

ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim Setinin (A1.1, A1.2, A2.1, A2.2) görselleri incelendiğinde kâğıt seçimi olarak kuşe kâğıt kullanılmış. Renkler canlı ve dikkat çekicidir. Görseller çocukların seviyelerine uygun, öğrenmeyi kolaylaştırıcı, kazanımları destekler nitelikte seçilmiştir. Ama bazı görsellerin arka fonlarında yer alan detayların geçiştirilmesi görseli basitleştirmiş ve gerçeği tam yansıtmamıştır. Görseller gerçeğe daha uygun resmedilerek, görselin zemini renklendirilerek, görselin geçtiği ortam daha ayrıntılı resmedilerek anlatılmak istenen kavram daha net bir şekilde verilebilirdi. Bu haliyle görseller tartışmaya açıktır. Örneğin A2.1 ders kitabı sayfa 77'deki görselde kadının dudakları normalden çok büyük çizilmiş, A1.1 ders kitabı sayfa 45'deki görselin kulağı ağız ile nerdeyse yan yana çizilmiştir. Şekil itibariyle bakıldığında

genişlik ve derinlik özellikleri açısından perspektif hataları göze çarpmaktadır. Örneğin A2.1 ders kitabında sayfa 34'deki görselde kadının aynadaki yansıması görseldeki halinden farklıdır. Sayfa 53'teki TV izleyen çocuğun izlediği şeyin ne olduğu belli değildir. Görsellerin özelliklerinden anlatılan konu ile görsel uyumlu olmalıdır. Bazı metinlerde görsellerin yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Örneğin; A2.2 ders kitabında Dünyamız ve Biz ünitesinde sayfa 48'deki “ Murat'ın Annesi Neler Yapar? ”adlı metinde görsel olarak sadece uzun elbiseli, başı kapalı bir bayan görseli kullanılmış. Bu görsele bakınca metinde neler anlatılacağı tahmin edilemiyor. Görseller metinle uyum içinde olmalı ve metnin içeriğini tahmin edebilecek şekilde çizilmelidir. Metnin içinde ne olduğunu metni okuyunca anlayabiliyoruz. Kitapların bütününde görseller birbirleriyle tutarlıdır ve birbirlerini tamamlayacak şekildedir. Her milletin kendine özgü karakteristik özellikleri vardır. Örneğin Çinlilerin gözleri çekiktir. Türkler ise esmer, buğday tenli, karakaşlı gibi karakteristik özellikleri vardır. Görsellerdeki çocuk ve yetişkinlerin dış görünüşleri Türk toplumunu temsil eder niteliktedir. Görseller ırkçılık, siyasi görüşler gibi öğeleri barındırmamaktadır. Görsellerin sayfaya yerleştirilmesi açısından bakıldığında sayfada çok yer kaplamadığı görülüyor. Sayfa düzenine uygun olarak görseller yerleştirilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim Setindeki ders kitaplarının okuma metinlerinin görselleri ile bütünlüğünün incelenmesi ve kültürel aktarımı belirli ölçütler çerçevesinde incelenerek değerlendirilmiştir.

Yabancı çocuklara Türkçe öğretimi için hazırlanmış olan ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim seti 7-14 yaş grubuna uygun görsel ve metinlerle hazırlanmıştır. Avrupa Ortak Başvuru Metnine uygun şekilde içerik düzenlemesi yapılmaya çalışılmıştır. Türk kültür ve unsurları ilkokul seviyesindeki çocuklar için yeterli düzeyde verildiği görülmüştür. ABC Çocuklar için Türkçe öğretim setinin ders kitaplarına kültürel öğeler eşit şekilde dağıtılmamıştır. A2.1 ve A2.2 ders kitaplarında daha

fazla kültürel öğeye değinilmiştir. Bu ders kitaplarında çocukların seviyelerine uygun kültürel öğeler yer almıştır. Türk Milli Eğitim İlkokul Müfredatında yer alan birçok konu ve kültürel öğeler ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim setinde de ele alınmıştır. ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim seti incelendiğinde Türk kültür öğeleri yeterli seviyede kullanılmıştır. Görseller metinlerle uyumludur. Çünkü görseller metni anlama ve anlamlandırmada katkı sağlamaktadır. Görseller dil öğrenen kişiye bilgi verdiği için çözünürlüğü yüksek görseller kullanılmalıdır, bu sette de bu kurala uyulmuştur.

İstanbul Yabancılar İçin Türkçe temel düzey A1 ve A2 ders kitaplarının görsellerinin incelendiği tez çalışmasında ders kitaplarının görsel öğelerin okuma akışına engel olmadığı, sayfa düzenine uygun yerleştirildiği, yeterli sayıda kullanıldığı, kolay anlaşılır ve yaş grubuna uygun olduğu, öğrenmeyi destekler nitelikte olduğu tespit edilmiş ama güncel resimlere yer verilmemiş, metinlerde hedeflenen konuyla ilgili öğelere vurgu yapılmadığı için dikkat çekmede yetersiz kalmıştır. (Telçeker, 2019) Yapılan çalışma (ABC Çocuklar için Türkçe öğretimi ders kitapları) ile bu çalışma birçok açıdan benzerler ama görseller açısından farklılık taşıyorlar. Yapılan çalışmada güncel resimlere yer verilmiştir.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki görsel öğelerin değerlendirilmesi tezinde görsellerin metinlerle uyumu birçok metinde gereken nitelikte olmadığını, görsellerin az olduğunu, görsellerin metinle uyumsuz olduğu ve Türk kültürünü yansıtan görsellerin kullanıldığı tespit edildi.(Ersoy,2019). ABC Çocuklar için Türkçe öğretimi ders kitaplarında görseller çocuklar için yeterli sayıdadır yalnız bazı görsellerde arka fondaki detaylar geçiştirilmiştir. Görsellerin geçiştirilmesi görselleri nitelik olarak yetersiz bırakmıştır. Görsellerde Türk kültürünü yansıtan görseller yer almıştır. Ama bazı metinlerin görselleri yetersiz kalmıştır.

Yedi İklim Öğretim setinin B1, B2, C2 seviyesindeki ders kitaplarındaki metinlerin yabancılar Türkçe öğretiminde kültürel aktarımı tezi incelenmiştir. Yedi İklim Öğretim Setinin ders kitapları kültür aktarımı açısından çok zengindir. Bu zenginlik çocuklara kültür açısından rehber

olabilir, doğrudan ve dolaylı bilgi verebilir niteliktedir. Ama ünitelere ve içeriklere dengeli dağılmadığı, kültürel öğeler için materyal kullanılması gerektiği ve öğretmenlerin kültürel öğeler hakkında bilgi sahibi olması gerektiği tespit edilmiş. (Gülce, 2016) ABC Çocuklar için Türkçe öğretimi ders kitaplarında da kültür dağılımı kitaplara eşit dağıtılmamıştır. Kültürün özellikleri daha çok A2.1 ve A2.2 ders kitabında yer almıştır. Bu ders kitabını işleyen öğretmenler 7-14 yaş grubu öğrencinin anlayıp öğrenebileceği kültür seviyesine sahip olduğu düşünülmektedir.

Yabancılara Türkçe öğretiminde faydalanılan kitapların (İstanbul Yabancılar için Türkçe ders kitabı seti, TİKA Türkçe öğreniyoruz ders kitabı seti, Yeni Hitit yabancılar için Türkçe öğreniyoruz ders kitabı seti ve Gazi yabancılar için Türkçe öğreniyoruz ders kitabı seti) kültürel unsurlarının aktarımı açısından değerlendirilen tezde; bu setlerin kültürel aktarım olarak günlük yaşantı, din, ahlak, kültürel değer ve davranışları, gelenek göreneklere az yer verildiği tespit edilmiştir. Aralarında konu türü ve bilgi açısından tutarlılığın olmadığı belirtilmiştir. Konuları bir çerçeve plan dâhilinde temel ve alt gruba ayırarak ele alınırsa kültür aktarımı her ders kitabında düzenli, doğru ve yeterli sayıda verileceği öngörüldü. (Bayraktar, 2015). ABC Çocuklar için Türkçe öğretimi ders kitapları o yaş grubuna hitap eden kültürlere değinmiştir ama bir çerçeve plan dâhilinde ele alınmış olsaydı daha fazla kültürel öğelere değinilebilirdi.

Çalışma alanı ile ilgili şu önerilerde bulunulabilir:

- Yabancı çocuklara Türkçe öğretiminde temel kaynak olan Türkçe öğretim setindeki kültürel öğeler ile metin ve görsel bütünlüğünü inceleme çalışmalarının az olması sebebiyle bu alanda çalışma yapılabilir.
- Yabancı çocuklara Türkçe öğretim setlerinin çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Bu alanda çok az kaynak set bulunmaktadır.
- ABC çocuklar için Türkçe öğretim setinin yeni basımları hazırlanırken verilen görseller tekrar gözden geçirilmeli ve gerçeğe uygun çizimler yer almalıdır.

- ABC çocuklar için Türkçe öğretim setlerinde kültürel özellikler verilirken bütün ders kitaplarına eşit dağılım yapılarak daha fazla kültürel özelliklere yer verilmiş olur.
- Bu araştırmada ABC çocuklar için Türkçe öğretim ders kitapları incelenmiştir. Bunun yanında diğer yayınevlerinin hazırlamış olduğu çocuklar için Türkçe öğretimi ders kitaplarının da incelenip karşılaştırılması önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- BATUR, Z. (2010). Ana Dili Öğretiminde Gösterge Biliminin Yeri: Ana Dili Ders Kitaplarındaki Sözel Metinlerle Görsel Metinleri Bütünselliğinin Analizi. *Turkish Studies International Periodical Forthe Languages, Literatureand History of Turkishor Turkic*, 5(4), 174-200
- BAYRAKTAR, F. B. (2015). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Faydanılan KitaplarınKültürel Unsurların Aktarımı Açısından değerlendirilmesi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı.
- BROOKS, N.(1986) *Culture In The Clasroom, Culture Bound*, (Ed.J.M.Valdes). Combridge. Cambridge University Press.
- DOĞAN, G. (2016). Yedi İklim Öğretim Seti B1, B2 ve C2 seviyesi Ders Kitaplarındaki Metinlerin Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Açısından İncelenmesi. Başkent Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı.
- Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni. (2000)
- ERDEM, İ., Doğan, B. ve Altunkaya, H. (2019). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi. Ankara: Pegem Yayıncılık
- ERSOY, İ. (2019). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Görsel Öğelerin Değerlendirilmesi. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bilim Dalı.
- GÜLENSOY, T. (2010). *Türkçe El Kitabı*. Ankara: Akçağ Yayınları
- GÜN, M. ve Ünal, A. (2019). Yedi İklim B1 ve B2 Türkçe Öğretim Setlerindeki Serbest Okuma Metinlerinin Görseller ile Bütünlüğünün İncelenmesi *Uluslararası Çocuk Edebiyatı ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*. 3(2), 1-28
- IŞIK, A. ve Altmışdört, G. (2010). Yabancı Dil Öğretiminde Malzeme değerlendirme. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 23 (1), 221-238.

- İŞCAN, A. Ve Yassıtay T. (2018). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Kültür Aktarımı: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Örneği (B1- B2 Düzeyi). *Aydın Tömer Dil Dergisi*. 3 (1), 47-66
- KAYAK, Selda. (2018) Ders Kitaplarında Kullanılan Görsellerin Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımına Göre Öğrenmeye katkısına Yönelik Öğretmen Görüşleri. Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, BÖTE Bölümü. *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi*. 4(1), 57-69.
- KILDAN, A.O. ve Ünver, N (2007). Öğretim Araçları. (Ed. A.Doğanay). Öğretim İlke ve Yöntemleri. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- OKUR, A., Keskin, F. (2013). Yabancılar Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin aktarımı: İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti örneği, *International Journal of Social Science Volume 6 Issue 2*, p. 1619-1640
- ONURAL, S., Özkaya, N. ve Dağlıoğlu, M.(2015), Kültürel Farklılıkların Yabancı Dil Öğretimine etkisi: Akdeniz Üniversitesi Örneği. *International Journal of Languages Education and Teaching Issn:2198-4999, Mannheim- Germany UDES 2015p, 2525- 2534*
- OYMAK, R.(2018). Türkçe Öğretiminde Göstergibilim Dayanaklı Görsel Anlama ve Anlatma Becerisi Eğitimi. *International Journal Of Languages Educationand Teaching*. 6(2), 326- 342.
- SANALALAN, V., Sülün, A. ve Çoban, T.A. (2007). Görsel Okur yazarlık. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (2), 33-47.
- SARIKAYA, B. (2017). Türkçe öğretiminde görsel okuma. *Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(3), 779-796.
- SARIKAYA, B. (2019). Türk dilinin tarihsel gelişimi ve yayılma alanı. C. Epçaçan&E.Akın (Ed). *Dil Bilgisi Öğretimi (içinde)* s. 11-28. Ankara: Anı Yayıncılık
- SAVAŞ, Bekir. (2018). Okuma Eğitimi ve çocuklarda Dil Gelişimi. İstanbul: Papatyabilim Yayınevi.
- ŞİMŞEK, H. (2009). Methodical Problem In The Researches of Educational History. *Journal of Faculty of Educational Sciences*, (42), 1, 33-51.

(Çevrimiçi:<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/1147/13450.pdf>,
Erişim tarihi: 08.04.2020)

TELÇEKER SERTOĞLU, Pelin. (2019). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Kapsamında “İstanbul Yabancılar için Türkçe” Setinin Görsel Düzen Açısından İncelenmesi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yabancı Dil Olarak Türkçe Anabilim Dalı.

TÜM, G. (2012). Yabancı Dil Türkçe Ders Kitaplarında Kültürel Öğelerin Yeri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 43: 448- 459

YALIN, H. İ.(2003). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. Ankara: Nobel yayınları.

YAŞAROĞLU, Cihat. (2018). Ders Kitapları Ne Söyler Öğrenciler Ne Anlar: Ders Kitapları Görselleri Hakkında Bir Değerlendirme. *Katre Uluslar arası İnsan Araştırmaları Dergisi*. 5, 167- 180.

Yararlanılan İnternet Kaynakları

- www.dilbilimi.net Erişim: 12.12.2019.
- https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_08/26172658_Kitap_Ynceleme_deg_kriter.pdf Erişim: 17.12.2019